

Trouw, 24 april 2010

De strijd om een nieuwe schoonmaak-cao kreeg een klinkende finale

commentaar

Felicitaties voor de schoonmakers, en hulde aan de bonden. Hun uithoudingsvermogen is beloond: de schoonmakers krijgen er na meer dan twee maanden actievoeren loon bij. Maar dat is niet alles. Zo is in de cao een vergoeding opgenomen voor een cursus Nederlands, en liggen er plannen voor een code voor goed opdrachtgeverschap.

Dat laatste is misschien nog wel het belangrijkste winstpunt. Het was de schoonmakers immers niet alleen te doen om hun beloning. Ze wilden vooral ook fatsoenlijke werkomstandigheden en een redelijke werkdruk. Te gemakkelijk hebben grote bedrijven, ook de NS en Schiphol, de verantwoordelijkheid hiervoor doorgeschoven naar de schoonmaakbedrijven. Die zijn inderdaad formeel werkgever. Maar dat ontslaat de inhurende bedrijven niet van elke verantwoordelijkheid voor het welbevinden van de mensen die feitelijk bij hen aan het werk zijn.

Juist op dat punt heeft de strijd van de schoonmakers een onthutsend kijkje in de keuken geboden. Hun verhalen over hun werkomstandigheden maakten een authentieke indruk. Feitelijk zijn ze de dupe van een aanbestedingscultuur die puur om de centen ging. De schoonmaakbedrijven sleepten opdrachten binnen door laag met de prijs te gaan zitten. Dat lukte alleen door hun werknemers almaar harder te laten poetsen: meer meters in minder tijd. Dit alles onder druk van opdrachtgevers die naar buiten toe de mond vol hebben van duurzaam inkoopbeleid. Klaarblijkelijk is het daarbij ook in Nederland niet vanzelfsprekend oog te hebben voor de mensen die het uitvoerende werk doen. Als deze acties daarin een kentering teweegbrengen, dan is dat pure winst.

De wijze waarop de acties de afgelopen maanden zijn opgebouwd, verdient respect. Zo zijn de bonden, vooral FNV Bondgenoten, erin geslaagd mensen te mobiliseren die zich moeilijk laten organiseren: laag opgeleid, niet altijd Nederlandstalig, weinig assertief. Onder het adagium 'terug naar de werkvloer' is het gelukt deze mensen op te laten komen voor hun belangen. Zij hebben geleerd dat het loont om voor jezelf op te komen, getuige de trotse gezichten bij de presentatie van het cao-akkoord.

Een heuse, klassieke arbeidersstrijd die werd beloond met politieke steun, met toenemende sympathie van het publiek, dat de vieze perrons en vertrekhallen voor lief nam, en uiteindelijk met een cao die er mag wezen.